

REFERAT Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget 2014-2021 d. 04-02-2016

Mødedato Torsdag d. 04. februar 2016 kl. 15:00

Mødested Kulturhuset, Skanderborg

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden til møde den 4. februar 2016.....	3
Meddelelser til møde den 4. februar 2016.....	4
Helhedsplan for Museum Skanderborg - drøftelse af indhold og tilbud.....	5
Svømmefaciliteter.....	8
Organisering af kontraktområdet kommunale idrætshaller og baneanlæg.....	10
Forberedelse af temamøde i Byrådet i februar.....	11
Status på udflytning af hjertestartere i kommunalt regi.....	12
Forløbsprogram for hjertesygdom.....	13
Aktiviteter i Det kommunale Sundhedscenter.....	15
Evt. til møde den 4. februar 2016.....	19

Punkt 11: Godkendelse af dagsorden til møde den 4. februar 2016

00.01.00-A00-98-14

Beslutning

Dagsordenen blev godkendt.

Punkt 12: Meddelelser til møde den 4. februar 2016

00.01.00-A00-98-14

Beslutning

Kultursamvirket har orienteret om, at de har et ønske om at redefinere opgaven for samvirket, og de lægger det op til repræsentantskabet på deres møde. Kultur- og Sundhedsudvalget inviterer Kultursamvirket til en dialog i foråret.

Hørning Møllen har henvendt sig om, at møllen er angrebet af svamp, og forsikringen dækker ikke.

Skovyby Nygaard kører et escape-projekt i Byg-og Bo-udstillingen i påsken med udgangspunkt i jernalderfund i området.

Førstehjælperkorps - der en sag til Kultur- og Sundhedsudvalget i marts måned forud for behandlingen i Økonomiudvalget.

Punkt 13: Helhedsplan for Museum Skanderborg - drøftelse af indhold og tilbud

20.13.00-P00-49022-15

Resume

Kultur- og Sundhedsudvalget har over flere møder drøftet udgangspunktet for en helhedsplan for Museum Skanderborg og genoptager hermed sagen. Der er udarbejdet et notat om forskellige mulige scenarier, og direktør Niels M. Jensen, Danske Museer deltager med et oplæg på mødet.

Sagsfremstilling

Med Budget 2015 er der afsat midler til udarbejdelse af en helhedsplan for Museum Skanderborg. Kultur- og Sundhedsudvalget godkendte på mødet i december 2014 forslag til indhold og proces for udarbejdelsen af en helhedsplan, der bl.a. skal omfatte:

- en redegørelse for, hvor museer er på vej hen (trends)
- en statusbeskrivelse af Museum Skanderborg i dag (afdelinger, opgaver, besøgstal, forpligtelser i forhold til museumsloven m.v.)
- synergimuligheder med andre lokale institutioner og organisationer
- synergimuligheder tværkommunalt
- forslag til fysiske placeringer og rammer.

Sagen er tidligere drøftet på møder i Kultur- og Sundhedsudvalget – henholdsvis den 3. september og den 10. oktober 2015.

Museum Skanderborg – indhold og tilbud

Museum Skanderborg tilbyder viden, fortælling og oplevelse inden for forhistorie, middelalder og den senere kulturhistorie. Museet har i alt 11 afdelinger – arkiverne inklusive.

Museum Skanderborg har ansvaret for den samlede kulturhistorie i Skanderborg Kommune og er, om end af beskeden størrelse, faktisk det største kulturhistoriske museum i Østjylland, kun overgået i størrelse af museer i Randers og Aarhus. Museet omfatter fem museumsafdelinger og seks arkiver. Den samlede administration ligger på Adelgade i Skanderborg, hvorfra også hovedparten af museets formidlingsvirksomhed udgår.

I det følgende gives et kort overblik og en karakteristik af de tre af de m fem afdelinger: Museet på Adelgade, Øm Klostermuseum og Ferskvandsmuseet. Skanderborg Bunkerne, Museet på Gl. Rye Mølle og arkiverne vil, også i deres nuværende form, samlet set alle profitere af et styrket museum i nye rammer og med styrket formidlingskapacitet.

Museet på Adelgade, der har 200 medlemmer af venneforeningerne, hvoraf ca. 20 er aktive frivillige, har årligt

- ca. 100 omvisninger
- 9488 besøgende
- 157skoletjenesteforløb med 1247 elever
- 7 Ungdomsuddannelsesforløb ca. 140 elever
- børnehaverbørn 859 børn
- 60 byvandring og besøg på udgravninger
- friluftspil i museumshaven
- rollespil i Museumshaven
- introduktion af flygtninge til hvad det vil sige at være borger i Skanderborg
- besøg af demensgrupper

Hovedtemaer i udstillingerne i museet på Adelgade er historien om Skanderborg by, Skanderborg Slot, middelalder samt jernalder og stenalder. Museet rummer tillige en udstilling om legetøj.

For indeværende byder museet på en meget spændende udstilling om fundene i Alken Enge. Udstillingen understøttes af en storstilet formidlingsvirksomhed – på såvel museet som ved stedsspecifik formidling - en formidlingsform, der over årene har været tiltagende.

I tæt samarbejde med det Kongelige Teater og forfatter Marianne Verge byder museet i 2017 på en større udstilling om Holger Blom – bysbarnet fra Skanderborg, hvis kreationer er kendt langt ud over vore nationale grænser. Museet venter sig meget af dette samarbejde.

Som helhed vurderes udbygning og ny placering af museet i en sammenhæng med Kulturhuset, biblioteket og Kulturskolen at kunne skabe store og hidtil usete synergier og samarbejder. En styrkelse af kultursamarbejdet omkring kulturhustorvet vil dog ikke alene styrke de nævnte kulturinstitutioners arbejde men også skabe et kulturelt kraftcenter, der kan være med til at binde Skanderborg by sammen og sikre forsat drift og udvikling.

Øm Klostermuseum, der har 194 medlemmer af venneforeningerne, hvoraf ca. 30 er aktive frivillige, har årligt

- ca. 30 omvisninger
- 6635 besøgende
- 23 skoletjenesteforløb med i alt 551 elever
- skoleelever uden undervisning 399
- klosterfestival mad og Øl på Øm
- i tråd med tiden- sy festival
- munkenes morgen
- friluftsgudstjenester

Øm Klostermuseum, der hvert år har mange gæster og turister, byder på fortællinger og udstillinger, der tager udgangspunkt i klosterruinerne, udgravningerne og klosterhistorien. Museet, hvis stedspecifikke formidlingspotentialer er overordentlig stort, er unikt i europæisk sammenhæng.

Som helhed vurderes en bygningsmæssig udvikling af museet, der understøtter den stedspecifikke formidling og forskning at frigøre stedet og museets enorme potentialer til glæde for gæster og turister.

Ferskvandsmuseet har 187 medlemmer af sin støtteforening og 14 aktive frivillige. Derudover er der tilknyttet en forening, der primært varetager driften af skibet Gammel Turisten, som ikke er direkte relateret til museet. Ferskvandsmuseet har mange, men et ukendt antal besøgende. Museet er ubemandet. I sommerperioden er der ”Sommer for Børn” på Siimtoften, hvor der deltager ca. 320 børn i tre uger i juli måned.

Ferskvandsmuseet formidler samspillet mellem natur- og kulturhistorie og rummer ved en udbygning, nyplacering og funktionel redefinering store potentialer.

Det samlede besøgstal for **alle** museets afdelinger fordeler sig således for 2014:

Adelgade 5	9.488
Bunkerne	2.140
Øm	6.635
Gl. Rye Mølle	2.727
Ferskvandsmuseet	320
Arkiverne under ét	5.916
I alt	27.226

Samlet set anslås det, at der er 1500 medlemmer af venneforeningerne.

Museumsdirektør Lene Høst-Madsen vil på mødet den 5. november 2015 uddybe, hvordan museet organiserer dets arbejde og kommende formidlings tiltag, herunder den kommende Holger Blom-udstilling som et eksempel på en væsentlig nyere tids historie.

Som et eksempel på væsentlige formidlingshistorier på det arkæologiske område anbefales et kig på DK4 udsendelsen om arkæologien i Søhøjlandet, som kan ses på dette link:

<https://www.youtube.com/watch?v=Jsoy2dWmxwU&feature=youtu.be>

Supplerende sagsfremstilling til møde i Kultur- og Sundhedsudvalget den 04-02-2016

Direktør Nils M. Jensen fra Organisationen Danske Museer deltager med et oplæg og under drøftelsen.

Der er endvidere udarbejdet et notat, der beskriver scenarier for mulige samarbejder og gevinsterne ved dette.

Notatet vedlægges.

Økonomi

Der er med Budget 2015 afsat 300.000 kr. i 2015.

Indstilling

Stabschefen for Kultur, Borgere og Planlægning indstiller,

- at synergimuligheder, indhold og tilbud drøftes.

Beslutning

Beslutning i Kultur- og Sundhedsudvalget den 04-02-2016

Plancher fra Niels M. Jensens oplæg vedlægges referatet.

Kultur- og Sundhedsudvalget vedtog,

- at arbejde videre med et selvstændigt museum i Skanderborg Kommune,
- at arbejde videre med en vision med udgangspunkt i de input, der er kommet i processen
- **at afklare hvad der evt. kan færdiggøres i helhedsplanen inden visionen er på plads**
- **at genoptage sagen på næste møde.**

Beslutning i Kultur- og Sundhedsudvalget den 05-11-2015

Fraværende: Kai Høstrup og Henrik Müller

Kultur- og Sundhedsudvalget vedtog at genoptage sagen på et kommende møde på grundlag af et en analyse/vurdering af scenarier for Museum i Skanderborg i forhold til

- at fortsætte som et selvstændigt museum
- en sammenlægning med andre museer helt eller delvis

Der vurderes på såvel det museumsfaglige/indholdsmæssige som de formidlingsmæssige opgaver i forskellige scenarier.

Vurderingen udarbejdes af en uvildig, museumsfaglig konsulent og suppleres med oplysninger om de økonomiske forudsætninger for scenarierne.

Der inviteres en repræsentant fra Organisationen Danske Museer til at komme med et oplæg om kommunale forpligtelser og muligheder i samarbejder på det museumsfaglige område på næste møde.

Bilag

Notat vedr Museum Skanderborg samarbejde jan 16.pdf

Plancher - oplæg fra Niels M. Jensen De Danske Museer 04022016

Punkt 14: Svømmefaciliteter

04.00.00-A00-68673-14

Resume

Kultur- og Sundhedsudvalget besluttede den 13. august 2015, at Kommunernes Revision BDO kunne igangsætte arbejdet med at udarbejde en rapport med økonomiske analyser på mulige fremtidige scenarier af svømmefaciliteter i Skanderborg Kommune. Rapporten foreligger nu.

Kommunernes Revision BDO redegør for dette arbejde og rapportens indhold på Kultur og Sundhedsudvalgsmødet.

Der lægges op til en drøftelse og en beslutning om fremtidige svømmefaciliteter.

Sagsfremstilling

På Kultur- og Sundhedsudvalgets møde den 10. maj 2015 præsenterede S/I Skanderborg Svømmehal en rapport med en vedligeholdelsesplan, der viser, hvordan hallen ved egen kraft sikrer driften af den nuværende svømmehal frem til 2024, samt et forslag til en fremtidig udvidelse af hallen. (se bilagene til dagsordenspunkt nr. 51)

Kultur- og Sundhedsudvalget præsenterede på Byrådets temamøde den 21. maj 2015 Skanderborg Svømmehals foreløbige planer og projekt for udvidelse og ombygning. På baggrund af denne præsentation udtrykte Byrådet ønske om at se behovet for svømmefaciliteter i et lidt større og bredere perspektiv dækkende den samlede kommune.

Kommunernes Revision BDO har udarbejdet en økonomisk analyse med følgende scenarier:

1. ombygning og udvidelse af Skanderborg Svømmehal, jf. ideoplæg fra S/I Skanderborg Svømmehal
2. etablering af nyt samlet svømmecenter i tilknytning til det nye administrationscenter og dobbelthallen på Fælleden
3. etablering af flere mindre svømmecentre
 - o 3A – ny svømmesal med specifikationer som den eksisterende svømmesal i Hørning
 - o 3B – opgradering af det eksisterende friluftsbassin i Låsby med overdækning
 - o 3C – ny svømmesal med bassin som lever op til gældende bassinstandarder

Der lægges op til en drøftelse af det videre forløb omkring fremtidens svømmefaciliteter i Skanderborg Kommune, samt en stillingtagen.

En repræsentant fra BDO præsenterer analysens konklusioner på Kultur- og Sundhedsudvalgets møde.

Sundhed

Flere og tidssvarende svømmefaciliteter i kommunen vil øge medlemstilgangen til svømmeforeninger og øge tilgængeligheden for borgerne i væsentlig grad, og dermed understøtte Sundhedspolitikken i alle strategispor.

Indstilling

Stabschefen for Kultur, Borgere og Planlægning indstiller,

- at svømmefacilitetsundersøgelsen drøftes
- at det principgodkendes, at den eksisterende svømmehal renoveres, og at de økonomiske / finansielle konsekvenser af dette afklares endeligt sammen med S/I Skanderborg Svømmehal
- at spørgsmålet om etablering af andre/yderligere svømmefaciliteter indgår i udvalgets budgetforberedende arbejde til Budget 2017-2020.

Sagen fremsendes Økonomiudvalget og Byrådet.

Beslutning

Kultur- og Sundhedsudvalget er sindede at anbefale at den eksisterende svømmehal ombygges og udvides, og at de økonomiske / finansielle konsekvenser af dette afklares endeligt sammen med S/I Skanderborg Svømmehal, dvs. scenarie 1.

Der arbejdes ikke videre med andre/yderligere svømmefaciliteter i udvalgets budgetforberedende arbejde til budget 2017.

Sagen genoptages med opdateret økonomisk grundlag på næste udvalgs møde.

Birte M. Andersen foreslog at Kultur- og Sundhedsudvalget fortsat er åbne for etablering af svømmefaciliteter i Ry og Galten, i forhold til budget 2017.

For dette forslag stemte Birte M. Andersen, imod stemte de øvrige medlemmer af udvalget.

Bilag

Økonomisk analyse af fremtidens scenarier for svømmefaciliteter i Skanderborg Kommune

Plancher Økonomisk analyse_fremtidige svømmefaciliteter

Punkt 15: Organisering af kontraktområdet kommunale idrætshaller og baneanlæg

04.04.00-A00-60354-15

Resume

Med denne sag lægges op til en drøftelse af, hvordan Kultur- og Sundhedsudvalgets henholdsvis Økonomiudvalgets beslutning om kommunale idrætshaller og baneanlæg kan

Sagsfremstilling

Kultur- og Sundhedsudvalget behandlede på mødet i januar et forslag om en sammenlægning af kontraktområdet, de kommunale idrætshaller og baneanlæg. Udvalget besluttede at indstille at gøre **sammenlægningen** midlertidig og iværksætte en undersøgelse af organisering af området.

Økonomiudvalget og Byrådet har behandlet sagen efterfølgende, og Byrådet vedtog den 27. januar 2016

- at kontraktområderne - Galten Hallerne/Stjærhallen og Morten Børup Hallen samt området Baner og Anlæg, sammenlægges fra 1. januar 2016 til ét kontraktområde – Idrætsområdet Skanderborg Kommune midlertidigt
- at der undersøges andre muligheder for organisering af kontraktområdet hallerne – herunder mulighederne for en øget involvering af brugerne i den daglige drift af hallerne
- at træningshallen på Fælleden samtidig – det vil sige pr. 1. januar 2016 - overføres til det nye kontraktområde vedrørende drift af Fælleden.

Der ønskes en drøftelse af rammerne for undersøgelse af organisering af området – jf. bullit 2.

Sundhed

Det vurderes, at der ikke er væsentlige sundhedsmæssige konsekvenser.

Indstilling

Stabschefen for Kultur, Borgere og Planlægning indstiller,

- at rammerne for undersøgelse af organisering af kontraktområderne kommunale idrætshaller og baneanlæg drøftes.

Beslutning

Kultur- og Sundhedsudvalget havde følgende input til rammer for undersøgelsen

- at den midlertidige ordning for Galten Hallerne/Stjærhallen og Morten Børup Hallen samt området Baner og anlæg fortsætter minimum et år
- at der findes løsninger med lokalt afsæt afpasset de forskellige haller/lokalområder
- at der spørges ud lokalt om evt. forslag til ny model
- at undersøgelsen omfatter Veng Hallen, Galten Hallerne, Stjærhallen og Morten Børup Hallen

Punkt 16: Forberedelse af temamøde i Byrådet i februar

21.00.00-A00-996-15

Sagsfremstilling

Kultur- og Sundhedsudvalget besluttede på sit møde den 7. januar 2016 at lægge op til en drøftelse af placering af et nyt bibliotek, Ferskvandsmuseet o.a. i Ry på Byrådets temamøde i februar.

Administrationen vil på udvalgsrådet komme med forslag til, hvordan temaet kan dagsordensættes på temamødet i Byrådet. Kultur- og Sundhedsudvalget har med dette punkt mulighed for at drøfte det.

Sundhed

Der vurderes ikke at være væsentlige sundhedsmæssige konsekvenser af sagen.

Indstilling

Stabschefen for Kultur, Borgere og Planlægning indstiller,

- at Kultur- og Sundhedsudvalget forbereder temadrøftelsen.

Beslutning

Kultur- og Sundhedsudvalget vil lægge forskellige scenarier for placeringerne frem for Byrådet på temamødet.

Punkt 17: Status på udflytning af hjertestartere i kommunalt regi

29.09.00-G01-58807-15

Resume

Med denne sag orienteres Kultur- og Sundhedsudvalget om fremdriften i forhold til arbejdet med at gøre hjertestartere i kommunalt regi tilgængelige døgnet rundt. Der er indgået aftaler vedr. at flytte hjertestartere udendørs på 13 lokationer, og etableringen af de første er undervejs.

Sagsfremstilling

Kultur- og Sundhedsudvalget vedtog på møde den 1. oktober 2015 at arbejde med at gøre kommunalt ejede hjertestartere tilgængelige i de områder, hvor der er dårligst dækning med hjertestartere døgnet rundt. Udvalget har afsat en ramme på 130.000 kr. til formålet.

Sundhedsfremme har i samarbejde med Brand og Redning lavet en plan for, hvilke kommunale hjertestartere, som bør flyttes udendørs. Det drejer sig om hjertestartere på 15 lokationer. Ud af de 15 er der indtil nu indgået aftale med de 13 lokationer om at flytte hjertestarteren udendørs. Der er pt. indkøbt 7 varmeskabe til formålet, og etableringen af de første er undervejs.

Se bilag for oversigt over de 15 lokationer.

Økonomi

Etablering af hjertestartere udendørs på de 15 udpegede lokationer kan afholdes indenfor rammen af bevillingen på de 130.000 kr.

Sundhed

Tiltaget bidrager til øget mulighed for at borgere der får hjertestop kan modtage førstehjælp, som kan være livreddende og forebygge helbredsmæssige konsekvenser af et hjertestop.

Indstilling

Beskæftigelses- og sundhedschefen indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Kultur- og Sundhedsudvalget tog orienteringen til efterretning.

Bilag

Oversigt over kommunale hjertestartere der arbejdes på at gøre tilgængelige døgnet rundt

Punkt 18: Forløbsprogram for hjertesygdom

29.30.08-P17-64344-15

Resume

Forløbsprogrammet for hjertesygdom er blevet revideret og fremsendes til godkendelse i Regionsrådet og de enkelte kommunalbestyrelser primo 2016.

Sagsfremstilling

Baggrund

Forløbsprogram for hjertesygdom er i overensstemmelse med Sundhedsaftalen 2015-2018 blevet revideret.

De væsentligste ændringer i det reviderede forløbsprogram er:

- at målgruppen udvides, så den er i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens National Klinisk Retningslinje for Hjerterehabilitering
- at den non-farmakologiske del af fase 2 hjerterehabilitering (fysisk træning, diætbehandling, rygestop, patientuddannelse, psykosocial omsorg) overgår fra hospitaler til kommuner (undtaget en nærmere beskrevet risikogruppe)
- at forløbsprogrammet præciserer kvalitetskrav til indsatsen i forhold til at leve op til behandlingsmål og kvalitetskrav beskrevet i Dansk Hjerterehabiliteringsdatabases dokumentalistrapport samt National Klinisk Retningslinje for Hjerterehabilitering.

Skanderborg Kommune har været repræsenteret i den faglige forløbsprogramgruppe, som har udarbejdet revideringen.

Proces for godkendelse

Forløbsprogrammet har været behandlet administrativt i Sundhedsstyregruppen (den regionale) den 4. november 2015 og er efterfølgende godkendt politisk i Sundhedskoordinationsudvalget på mødet den 9. december. Herefter skal programmet godkendes i Regionsrådet og de enkelte kommunalbestyrelser primo 2016.

Implementering

Forløbsprogrammet beskriver, at implementering - herunder opgaveoverdragelse – skal finde sted senest ved udgangen af 2016, men det er på klyngeniveau muligt at aftale og at foretage opgaveoverdragelsen tidligere.

Hospitalsenhed Midt har allerede pr. 1. februar 2015 overdraget den non-farmakologiske del af fase 2 rehabilitering til Skive og Viborg Kommuner. Erfaringer herfra samt diverse implementeringsunderstøttende materiale planlægges præsenteret for hospitaler og kommuner i forbindelse med en implementeringskonference den 29. februar 2016. Jf. bilag.

Monitorering

Der er vedlagt en model for de estimerede økonomiske konsekvenser af opgaveoverdragelsen samt fremtidig monitorering af disse. Denne har primært fokus på de økonomiske konsekvenser for kommunerne, og der resterer et internt regionalt arbejde med at afdække de detaljerede økonomiske konsekvenser for hospitalerne.

Kommentarer fra administrationen

Sundhedsfagligt set bifalder administrationen, at fase 2 hjerterehabiliteringen flyttes ud som en kommunal opgave.

Administrationen gør samtidig opmærksom på, at der er store usikkerheder forbundet med, hvilke udgifter opgaveoverdragelsen reelt vil medføre for kommunen, jf. bilag.

Der følger ikke finansiering med til at varetage opgaven, men de midler, der tidligere er betalt via kommunal medfinansiering for fase 2 rehabiliteringen i hospitalsregi, skal bruges til at dække udgifterne for rehabiliteringen i kommunalt regi.

Det forventes, at der vil være flere borgere, der takker ja til rehabilitering, når det foregår i kommunalt regi, da transport til hospitalet har været en af årsagerne til, at mange borgere hidtil har takket nej til rehabilitering i hospitalsregi. I Skanderborg Kommune skønnes det, at der vil være tale om 80-90 borgere pr. år, der vil takke ja til et hjerterehabiliteringsforløb.

Der gøres opmærksom på, at dette også vil medføre pladsmæssige udfordringer i det kommunale sundhedscenter.

Administrationen vil nøje følge implementeringen og de økonomiske udgifter forbundet med hjerterehabiliteringen.

Sundhed

Det vurderes, at hjerterehabilitering i kommunalt regi vil have positiv effekt på borgernes sundhed.

Det kan give bedre betingelser for at opnå en vellykket rehabilitering efter en hjerteoperation, da det øger chancerne for, at borgeren takker ja til et rehabiliteringstilbud, når tilbuddet ligger i nærområdet. Det betyder, at tiltaget understøtter sundhedspolitikens strategispor 4: Borgernes sunde livsstil styrkes og strategispor 5: Et stærkt nært sundhedsvæsen.

Det vurderes også, at tiltaget understøtter strategispor 2: Større lighed i sundhed, da tilbuddets tilgængelighed kan have særlig positiv betydning for socialt udsatte borgere.

Indstilling

Beskæftigelses- og sundhedschefen indstiller,

- at det reviderede forløbsprogram for hjertesygdom i den midtjyske region godkendes.

Sagen fremsendes til Økonomiudvalget og Byrådet.

Beslutning

Kultur- og Sundhedsudvalget vedtog at tiltræde indstillingen fra beskæftigelses- og sundhedschefen.

Sagen fremsendes til Økonomiudvalget og Byrådet.

Bilag

Forløbsprogram for hjertesygdom 231115.pdf

Forløbsprogram for hjertesygdom - Model for monitorering af økonomiske konsekvenser.pdf

Forløbsprogram for hjertesygdom - Konference forløbsprogram hjertesygdom.pdf

Punkt 19: Aktiviteter i Det kommunale Sundhedscenter

29.09.08-G00-4280-16

Resume

Som led i politikkontrollen af Sundhedspolitikken og implementeringen af Sundhedsaftalen 2015-2018 fremlægges status på udmøntningen af forløbsprogrammer samt øvrige aktiviteter i Det Kommunale Sundhedscenter i Skanderborg.

Sagsfremstilling

Baggrund

Skanderborg Kommune har tiltrådt Sundhedsaftalen 2015-2018. I sundhedsaftalen indgår en række forløbsprogrammer som delaftaler til den overordnede aftale. Forløbsprogrammerne knytter sig til hyppige kroniske folkesygdomme. De beskriver den tværfaglige, tværsektorielle og koordinerede indsats relateret til tidlig opsporing, behandling og rehabilitering. Samarbejdet om forløbsprogrammerne aftales lokalt i klyngesamarbejdet og i de bilaterale fora mellem hospital og kommuner.

I Region Midtjylland er der forløbsprogrammer for hjertesygdom, kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL), diabetes type 2, lænde-rygsygdom, depression, kræft samt erhvervet hjerneskade.

I Skanderborg Kommune sker udmøntningen af forløbsprogrammerne primært via tilbud i Det Kommunale Sundhedscenter (DKS), med undtagelse af forløbsprogrammet for borgere med erhvervet hjerneskade.

Det kommunale Sundhedscenter har derudover etableret tilbud i samarbejde med Jobcentret samt et politisk besluttet tilbud til borgere med særlig risiko for at udvikle kronisk sygdom eller for at komme på offentlig forsørgelse grundet livsstilsrelaterede helbredsproblemer.

Kort status for indsatserne i Det kommunale Sundhedscenter i 2015

Sundheds- og Rehabiliteringsforløb

- Et sundt liv med kronisk sygdom
10 ugers holdforløb for borgere på tværs af diagnoser ifølge forløbsprogrammerne for hjertesygdom, KOL og diabetes type 2.

Forløbet består af motiverende samtaler; fysisk træning inde og ude; teoretisk og praktisk undervisning i relevante emner samt brobygning med henblik på fastholdelse af opnåede mål og resultater. Vi samarbejder med Hjerteforeningen, Diabetesforeningen og Danmarks Lungeforening. I 2015 blev 55 borgere henvist til forløbet.

- Ny Kurs – mod en sundere livsstil
10 ugers holdforløb for borgere i særlig risiko for at udvikle diabetes type 2 eller iskæmisk hjertesygdom og borgere med livsstilsrelaterede helbredsudfordringer med afgørende betydning for deres tilknytning til arbejdsmarkedet.

Forløbet består af motiverende samtaler; fysisk træning inde og ud; teoretisk og praktisk undervisning samt brobygning med henblik på fastholdelse af opnåede mål og resultater. I 2015 blev 27 borgere henvist til forløbet.

- Kræftrehabilitering – Godt i gang efter kræft
En vifte af tilbud om kræftrehabilitering i et samarbejde mellem sundheds- og rehabiliteringsteamet i DKS, Kræftens Bekæmpelse og Selvhjælp Skanderborg.

Kræftrehabiliteringsindsatser i Det kommunale Sundhedscenter

- Sundhedsfaglig kræftvisitation
I 2015 har 49 borgere været til afklarende samtale med vurdering af rehabiliteringsbehov og visitation til tilbud.

- Livskræfter
12 ugers sundheds- og rehabiliteringsforløb ved fysioterapeut og diætist bestående af individuelle samtaler og vejledning; fysisk træning; teoretisk og praktisk undervisning samt brobygning med henblik på fortsat støtte og træning. Vi modtager både borgere som er eller har udsigt til at blive raske efter deres sygdom og borgere som ikke bliver raske. I 2015 blev 28 borgere visiteret til forløbet.
- Naturkræfter
Projekt i samarbejde med Teknik og Miljø samt Kræftens Bekæmpelse igangsat efterår 2015. Tilbuddet består af 12 ugers sundheds- og rehabiliteringsforløb ved fysioterapeut med naturplejeopgaver og træning i naturen for mænd med kræft. De første borgere er begyndt på forløbet i januar 2016.
- Tilbud ved Kræftens Bekæmpelse
Rådgivningsforløb v. psykolog. (26 borgere i 2015)
Åben rådgivning og massage/zoneterapi v. frivillige. (50 besøg i 2015)
Selvtræning v. frivillige. (20 borgere i 2015)
Varmtvandstræning v. frivillige. (25 borgere i 2015)
"Kræftkarle" v. frivillige (Nystartet tilbud til mænd med kræft)
- Tilbud ved Selvhjælp Skanderborg
Selvhjælpsgruppe med erfaren gruppeleder. (2 gruppeforløb med i alt 12 borgere i 2015)

Øvrige tilbud

- De generelle "Lær at tackle"-mestringskurser
Kurserne er anbefalet af Sundhedsstyrelsen og udbydes i samarbejde med Komiteen for Sundhedsoplysning. Kurserne varer 6/7 uger og ledes af erfarne uddannede patienter, som har gennemgået en uddannelse og er certificerede. Der er 12-16 borgere pr. hold.
 - Lær at tackle kronisk sygdom: 1 hold i 2015
 - Lær at tackle kroniske smerter: 2 hold i 2015
 - Lær at tackle angst og depression: 5 hold i 2015
- Hold ryggen rask
Åben rygrådgivning ifølge forløbsprogrammet for lænderygsygdom for borgere med lejlighedsvis lænderygsmerter. I 2015 modtog 80 borgere tilbuddet.
- Et sundt puf
Tilbud om sundhedssamtale ifølge forløbsprogrammet for depression til borgere diagnosticeret med let depression. Samtalen har fokus på at støtte borgeren i at identificere mulige livsstilsforandringer, som kan understøtte recovery. I 2015 blev 7 borgere henvist til tilbuddet.

Nyt i 2015

- Sundhed på Tværs
Holdforløb placeret sent om eftermiddagen for borgere på tværs af de øvrige holdforløb, som ikke kan deltage i dagtiden. I 2015 blev 13 borgere visiteret til forløbet.
- Skridt på vejen
Individuelt tilpassede sundheds- og rehabiliteringsforløb for psykosocialt sårbare borgere. Herunder borgere i ressourceforløb. I 2015 blev 6 borgere henvist til tilbuddet.
- Sundhedssamtaler – på vej mod mestring
Sundhedssamtaleforløb for sygemeldte, kontanthjælpsmodtagere, psykosocialt udfordrede unge samt borgere i risiko for sygemelding. 2015 blev 63 borgere henvist til forløbet.

- Lær at tackle job og sygdom
Nyt generelt mestringskursus fra Komiteen for Sundhedsoplysning implementeret som projekt i samarbejde med Jobcentret. 2 hold i 2015
- Individuelle rygestopforløb
DKS deltager i kommunens samlede rygestopindsats med tilbud om individuelle forløb. I 2015 har 8 borgere modtaget tilbuddet.

Effekten af indsatserne

Det overordnede mål med indsatserne i DKS er, at borgere opnår øget livskvalitet og handlekompetence i håndtering af sygdom, symptomer og hverdagsliv.

Til at måle effekten og kvalitetssikre indsatserne i Det kommunale Sundhedscenter anvendes det elektroniske kvantitative evalueringsredskab MoEva, som er udviklet af Center for Folkesundhed og Kvalitet i Region Midt. Borgerne besvarer et spørgeskema ved start og slut samt 12 mdr. efter start (på to af forløbene).

I skemaet spørges til: Generelt fysisk og psykisk funktionsniveau; sundhedsadfærd; selv vurderet helbred; mestring af kronisk sygdom; oplevelse af sammenhæng; socioøkonomiske baggrundsoplysninger samt tilfredshed med forløbet. Borgerne tilbydes derudover fysiske tests.

I det følgende gives eksempler på effektresultater på deltagernes selv vurderede helbred og deres fysiske aktivitet i hverdagen. Derudover deres tilfredshed med forløbet. Data stammer fra besvarelser i hele den periode, redskabet er blevet anvendt, dvs. august 2013 - januar 2016.

De væsentligste resultater er:

- Positiv udvikling i selv vurderet helbred: Andelen af borgere, der angiver at have et dårligt eller mindre godt selv vurderet helbred halveres. Den positive udvikling fastholdes over 12 måneder.
- Deltagerne bliver mere fysisk aktive: Tre ud af fire borgere, der er fysisk inaktive, bliver mere fysisk aktive. Andelen, der lever op til Sundhedsstyrelsens anbefaling om 30 minutters motion dagligt, stiger med 42 % (11 procentpoint). En stor gruppe fastholder de gode motionsvaner 12 måneder efter kurssets afslutning.
- Stor tilfredshed med forløbet: 89 procent vil i høj grad anbefale forløbet til andre.

Resultaterne er uddybet i det vedhæftede bilag, hvori der også findes grafer over resultaterne.

Rapportens konklusioner vil blive gennemgået på mødet. Sundhedsfremmechef Malene Herbsleb deltager under behandlingen af punktet.

Sundhed

Indsatserne i Det kommunale Sundhedscenter relaterer sig direkte til og understøtter strategisporene 1. Den mentale sundheds styrkes, 2. Større lighed i sundhed, 4. Borgernes sunde livsstil styrkes og 5-Et stærkt nært sundhedsvæsen i sundhedspolitikken.

Derudover understøtter indsatserne innovationssporet Kommune 3.0. da der i indsatsen er et stærkt og gennemgående fokus på at styrke borgernes mestring af egen situation via et konsekvent sundhedspædagogisk arbejde og via KRAM 2 faktorerne.

Endelig understøttes Kommune 3.0 gennem inddragelse af de mange aktive borgere, som er tilknyttet centrets aktiviteter som frivillige.

Indstilling

Beskæftigelses- og Sundhedschefen indstiller,

- at orienteringen om aktiviteter i Det kommunale Sundhedscenter tages til efterretning.

Beslutning

Planceher vedr. status er vedlagt referatet.

Kultur- og Sundhedsudvalget tog orienteringen til efterretning.

Bilag

Resultater vedr. udmøntning af forløbsprogrammer - 2015

Plancher status på indsatser i Det Kommunale Sundhedscenter - 04022016

Punkt 20: Evt. til møde den 4. februar 2016

00.01.00-A00-98-14

Beslutning

Der var ingen emner under "evt."